

NỘI DUNG TỰ HỌC TẠI NHÀ DÀNH CHO HỌC SINH KHỐI 12

Trong thời gian từ: 20/4/2020 đến 25/4/2020

BÀI 23

KHÔI PHỤC VÀ PHÁT TRIỂN KINH TẾ - XÃ HỘI Ở MIỀN BẮC, GIẢI PHÓNG HOÀN TOÀN MIỀN NAM (1973 – 1975)

❖ KIẾN THỨC CƠ BẢN

I. MB khôi phục và phát triển kinh tế - xã hội, chi viện cho miền Nam. **(Không dạy)**

II. Miền Nam đấu tranh chống “bình định – lấn chiếm”, tạo thế và lực tiến tới giải phóng hoàn toàn **(Đọc thêm)**

III. Giải phóng hoàn toàn miền Nam, giành toàn vẹn lãnh thổ Tổ quốc.

1. Hoàn cảnh lịch sử.

- Sau Hiệp định Paris (1973), lực lượng quân cách mạng miền Nam đã phát triển có lợi cho cuộc đấu tranh thống nhất đất nước.
- Vì chính quyền Sài Gòn phá hoại Hiệp định Paris nên Đảng quyết định (7/1973): “... trong bất cứ tình hình nào cũng phải tiếp tục con đường cách mạng bạo lực”.
- Cuối 1973: quân ta kiên quyết đánh trả địch, thu hồi và giải phóng nhiều vùng đất đai.
- 6/1/75, ta giải phóng thị xã Phước Long. Chính quyền Sài Gòn đưa quân chiếm lại nhưng thất bại và Mỹ chỉ phản ứng yếu ớt, chủ yếu là đe dọa từ xa, cho thấy:
 - * Sự suy yếu, bất lực của quân Sài Gòn.
 - * Khả năng can thiệp trở lại bằng quân sự của Mỹ rất hạn chế.
 - * Sự lớn mạnh và khả năng thắng lớn của quân ta.

2. Kế hoạch (chủ trương) giải phóng miền Nam.

- Căn cứ vào tình hình trong nước và thế giới thay đổi có lợi cho cách mạng, ngày 8/1/1975, Đảng đề ra kế hoạch giải phóng miền Nam trong 2 năm (1975 - 1976).
- Đảng còn nhấn mạnh: nếu thời cơ đến thì lập tức giải phóng miền Nam ngay trong năm 1975.
- Đảng cũng nhấn mạnh cần phải đánh thắng nhanh để giảm bớt sự tàn phá của chiến tranh.

3. Cuộc Tổng tiến công và nổi dậy Xuân 1975 (4/3/1975 - 2/5/1975).

a. Chiến dịch Tây Nguyên (4/3 - 24/3/1975).

- Tây Nguyên là một địa bàn chiến lược quan trọng. Nhưng do địch nhận định sai hướng tiến công của ta, nên địch chốt giữ ở đây một lực lượng mỏng, bố phòng sơ hở. Do đó, Đảng quyết định chọn Tây Nguyên làm hướng tiến công chủ yếu.
- Quân ta đánh nghi binh ở Plâyku và Kon Tum.

- Ngày 10/3/1975, ta bất ngờ tiến công và giải phóng Buôn Ma Thuột. Địch phản công chiếm lại, nhưng thất bại.
- 24/3/1975: ta giải phóng Tây Nguyên với 60 vạn dân.
- Ý nghĩa:
 - * Mở ra quá trình sụp đổ hoàn toàn của chính quyền Sài Gòn.
 - * Từ cuộc tiến công chiến lược phát triển thành cuộc **tổng** tiến công chiến lược.
- b. Chiến dịch Huế - Đà Nẵng (21/3 - 29/3/1975). **Không dạy**
- c. Chiến dịch Hồ Chí Minh (26/4 - 30/4/1975).
 - Sau chiến dịch Huế - Đà Nẵng thắng lợi, Đảng quyết định giải phóng miền Nam trước tháng 5/1975 vì thời cơ đã đến và chiến dịch giải phóng Sài Gòn - Gia Định mang tên “Chiến dịch Hồ Chí Minh”, đây là trận quyết chiến chiến lược.
 - 17h ngày 26/4/1975: quân ta nổ súng mở đầu Chiến dịch Hồ Chí Minh. Năm cánh quân tiến vào Sài Gòn.
 - 11h30 ngày 30/4/1975: Dương Văn Minh tuyên bố đầu hàng. Sài Gòn được giải phóng. Chiến dịch Hồ Chí Minh toàn thắng.
 - 2/5/1975, tỉnh Châu Đốc được giải phóng cuối cùng: miền Nam được giải phóng hoàn toàn.
 - **Ý nghĩa:** Chiến dịch Hồ Chí Minh toàn thắng đã tạo điều kiện thuận lợi cho quân ta giải phóng hoàn toàn miền Nam.

IV. Nguyên nhân thắng lợi và ý nghĩa lịch sử của cuộc kháng chiến chống Mỹ, cứu nước (1954 - 1975).

1. Nguyên nhân thắng lợi.

- Nguyên nhân chủ yếu là sự lãnh đạo sáng suốt của Đảng:
 - * Đường lối chính trị, quân sự độc lập, tự chủ, đúng đắn, sáng tạo, phương pháp đấu tranh linh hoạt.
 - * Đường lối quân sự của cuộc Tổng tiến công và nổi dậy Xuân 1975 là kết hợp tiến công thần tốc, táo bạo, bất ngờ, chắc thắng với nổi dậy của nhân dân.
 - * Tiến hành đồng thời cách mạng xã hội chủ nghĩa ở miền Bắc và cách mạng dân tộc dân chủ nhân dân ở miền Nam.
- Phát huy truyền thống yêu nước, đoàn kết và chiến đấu của dân tộc.
- Hậu phương miền Bắc không ngừng lớn mạnh.
- Tình đoàn kết chiến đấu giữa 3 nước Đông Dương.
- Sự đồng tình ủng hộ, giúp đỡ của các nước XHCN, lực lượng cách mạng, dân chủ, hòa bình thế giới, phong trào phản chiến của nhân dân Mỹ và thế giới.

2. Ý nghĩa.

- Kết thúc 30 năm chiến tranh giải phóng dân tộc và 21 năm chiến đấu chống Mỹ, chấm dứt ách thống trị của thực dân - đế quốc ở Việt Nam.
- Hoàn thành cuộc cách mạng dân tộc dân chủ nhân dân trong cả nước, thống nhất đất nước.
- Mở ra một kỷ nguyên mới: độc lập, thống nhất, đi lên chủ nghĩa xã hội.
- Tác động mạnh đến tình hình nước Mỹ và thế giới.
- Là nguồn cổ vũ cho phong trào giải phóng dân tộc trên thế giới.

❖ LUYỆN TẬP

1. Trong cuộc Tổng Tiến công và nổi dậy Xuân 1975, chiến dịch nào Đảng ta đã chuyển từ cuộc tiến công chiến lược thành cuộc Tổng tiến công chiến lược? Hãy nêu ý nghĩa của chiến dịch đó.
2. Cho biết nguyên nhân thắng lợi của cuộc kháng chiến chống Mỹ (1954 – 1975). Trong những nguyên nhân ấy, nguyên nhân nào là quan trọng nhất? Vì sao?

❖ PHẢN TRÁC NGHIỆM

Câu 1: Hoàn cảnh lịch sử nào là thuận lợi nhất để từ đó Đảng đề ra chủ trương, kế hoạch giải phóng miền Nam?

- A. Quân Mỹ và quân Đồng minh đã rút khỏi miền Nam, nguy mất chỗ dựa.
- B. So sánh lực lượng thay đổi có lợi cho ta, nhất là sau chiến thắng Phước Long.
- C. Khả năng chi viện của miền Bắc cho tiền tuyến miền Nam.
- D. Mỹ cắt giảm viện trợ cho chính quyền Sài Gòn.

Câu 2: Chủ trương, kế hoạch giải phóng Miền Nam khẳng định tính đúng đắn và linh hoạt trong lãnh đạo của Đảng thể hiện ở điểm nào?

- A. Trong năm 1975 tiến công địch trên quy mô rộng lớn.
- B. Năm 1976, giải phóng hoàn toàn miền Nam.
- C. Nếu thời cơ đến đầu hoặc cuối 1975, thì lập tức giải phóng miền Nam trong năm 1975.
- D. Tranh thủ thời cơ, đánh thắng nhanh để đỡ thiệt hại về người và của cho nhân dân, giữ gìn tốt cơ sở kinh tế, công trình văn hoá... giảm bớt sự tàn phá của chiến tranh.

Câu 3: Chiến thắng trong chiến dịch Đường 14 – Phước Long đã mở ra khả năng

- A. trưởng thành của quân Sài Gòn.
- B. thắng lớn của quân ta.
- C. trưởng thành của quân đội giải phóng miền Nam.
- D. khả năng chiến đấu của quân Mỹ.

Câu 4: Từ cuối năm 1974 đầu năm 1975, Bộ chính trị đề ra chủ trương giải phóng hoàn toàn miền Nam trong khoảng thời gian nào?

- A. Mùa mưa năm 1974 và 1975.
- B. Cuối năm 1975 đầu năm 1976.
- C. Vào đầu năm 1975 cuối năm 1977.
- D. Trong hai năm 1975 và 1976.

Câu 5: Chiến dịch mở đầu cuộc tổng tiến công và nổi dậy Xuân 1975 là

- A. chiến dịch Đường 14 – Phước Long.
- B. chiến dịch Tây Nguyên.
- C. chiến dịch Huế - Đà Nẵng.
- D. chiến dịch Hồ Chí Minh.

Câu 6: Trận then chốt mở màn cho chiến dịch Tây Nguyên là ở

- A. Kon Tum.
- B. Gia Lai.
- C. Buôn Ma Thuột.
- D. Plâyku.

Câu 7: Cuộc kháng chiến chống Mỹ của nhân dân ta chuyển sang giai đoạn như thế nào sau chiến dịch Tây Nguyên giành thắng lợi?

- A. Tiến công chiến lược trên khắp cả nước.
- B. Tiến công chiến lược trên khắp miền Nam.
- C. Tổng tiến công chiến lược toàn miền Nam.
- D. Mở chiến dịch Huế - Đà Nẵng, chia cắt địch từ hai đầu Nam – Bắc.

Câu 8: Bộ chính trị Trung ương Đảng quyết định gì sau thắng lợi của chiến dịch Tây Nguyên và Huế - Đà Nẵng?

- A. Giải phóng Sài Gòn trước mùa mưa năm 1975.
- B. Giải phóng hoàn toàn miền Nam trước mùa mưa năm 1975.
- C. Giải phóng Sài Gòn sau năm 1975.
- D. Mở chiến dịch Hồ Chí Minh.

Câu 9: Trận mở màn cho chiến dịch Hồ Chí Minh là

- A. Xuân Lộc và Phan Rang.
- B. Sài Gòn và Dinh Độc Lập.
- C. Bình Phước và Bình Dương.
- D. Phước Long và Bình Phước.

Câu 10: Vào lúc 10 giờ 45 phút ngày 30 tháng 4 năm 1975 đã diễn ra sự kiện gì?

- A. Tổng thống Dương Văn Minh tuyên bố đầu hàng không điều kiện.
- B. Lá cờ cách mạng tung bay trên nóc Dinh Độc Lập.
- C. Xe tăng và bộ binh của ta tiến thẳng vào Dinh Độc Lập, bắt toàn bộ Nội các Sài Gòn.
- D. Đánh dấu chiến dịch Hồ Chí Minh hoàn toàn thắng lợi.

Câu 11: Nguyên nhân chủ quan nào quyết định nhất sự thắng lợi của cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước?

- A. Sự giúp đỡ của các nước xã hội chủ nghĩa và tinh thần đoàn kết của nhân dân Đông Dương.
- B. Nhân dân ta có truyền thống yêu nước nồng nàn.
- C. Ta có hậu phương vững chắc miền Bắc cung cấp sức người, sức của cho miền Nam.
- D. Nhờ sự lãnh đạo sáng suốt của Đảng, đứng đầu là chủ tịch Hồ Chí Minh.

Câu 12: Chiến dịch Hồ Chí Minh lúc đầu có tên gọi là

- A. Chiến dịch giải phóng Sài Gòn – Gia Định.
- B. Chiến dịch giải phóng miền Nam.
- C. Chiến dịch chống “Bình định – Lấn chiếm”.
- D. Chiến dịch Sài Gòn.

Câu 13: Vì sao Bộ chính trị quyết định chọn Tây Nguyên mở màn cuộc tấn công Xuân 1975?

- A. Tây Nguyên rất gần với trung tâm đề kháng của chính quyền Sài Gòn.
- B. Tây Nguyên, địch bố phòng với lực lượng mỏng và sơ hở.
- C. Tây Nguyên rất gần với quân đoàn 1 của chính quyền Sài Gòn.
- D. Tấn công Tây nguyên làm bàn đạp tấn công Huế - Đà Nẵng.

Câu 14: Sau chiến thắng Đường 14 – Phước Long, Bộ chính trị Trung ương đề ra kế hoạch giải phóng hoàn toàn miền Nam trong hai năm 1975 và 1976 vì?

- A. Quân ta ngày càng trưởng thành.
- B. Sự bất lực của chính quyền Sài Gòn và khả năng can thiệp trở lại của Mỹ là rất hạn chế.
- C. Mỹ phải rút quân về nước, không thể tham chiến tại miền Nam.
- D. Mỹ không viện trợ kinh tế và quân sự cho chính quyền Sài Gòn.

Câu 15: Bộ chính trị Trung ương quyết định giải phóng hoàn toàn miền Nam trước mùa mưa năm 1975 vì?

- A. Ta đã chuẩn bị mọi mặt về nhân lực và vật lực.
- B. Phong trào phản đối chiến tranh của nhân dân thế giới ngày càng lên cao.
- C. Sau thất bại ở Tây Nguyên, Huế – Đà Nẵng, địch không còn khả năng tăng cường phòng thủ cho Sài Gòn.
- D. Chính quyền Sài Gòn đang hoang mang.

Câu 16: Hình ảnh lá cờ cách mạng tung bay trên nóc Dinh Độc Lập đã báo hiệu

- A. sự toàn thắng của chiến dịch Hồ Chí Minh.
- B. chính quyền Sài Gòn đã tuyên bố đầu hàng.
- C. miền Nam được hoàn toàn giải phóng.
- D. mở đầu chiến dịch Hồ Chí Minh.

Câu 17: Tinh thần “Đi nhanh đến, đánh nhanh thắng” được Bộ chính trị đề ra trong chiến dịch nào?

- A. Chiến dịch Hồ Chí Minh.
- B. Chiến dịch Huế - Đà Nẵng.
- C. Chiến dịch Tây Nguyên.
- D. Kế hoạch giải phóng miền Nam.

Câu 18: Thắng lợi của cuộc kháng chiến chống Mỹ có tác dụng như thế nào đối với phong trào cách mạng thế giới?

- A. Là biểu tượng của phong trào giải phóng dân tộc trên thế giới.
- B. Là thời cơ cho các nước thuộc địa đứng lên giành độc lập dân tộc.
- C. Cổ vũ mạnh mẽ phong trào giải phóng dân tộc trên thế giới.
- D. Ảnh hưởng đến cách mạng Lào và Campuchia.

Câu 19: Bộ chính trị Trung ương Đảng đã dựa trên cơ sở nào để đề ra kế hoạch giải phóng hoàn toàn miền Nam?

- A. Quân Mỹ rút khỏi miền Nam, địch mất chỗ dựa.
- B. So sánh lực lượng có lợi cho ta, nhất là sau chiến thắng Phước Long.
- C. Khả năng chi viện của hậu phương miền Bắc ngày càng lớn.
- D. Mỹ cắt giảm viện trợ cho chính quyền Sài Gòn.

Câu 20: Ý nghĩa lớn nhất từ cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước là

- A. Kết thúc 70 năm chiến đấu chống Mỹ cứu nước.
- B. Bảo vệ thành quả của cách mạng tháng Tám năm 1945.
- C. Chấm dứt hoàn toàn ách thống trị của thực dân trên đất nước ta.
- D. Tạo nền tảng xây dựng chủ nghĩa xã hội ở miền Bắc.

Câu 21: Bài học kinh nghiệm từ cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước đối với công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội hiện nay là

- A. phát huy vai trò lãnh đạo sáng suốt của Đảng.
- B. phát huy vai trò của cá nhân.
- C. xây dựng khối đoàn kết toàn trong Đảng.
- D. vượt qua thách thức, đẩy lùi nguy cơ.

Câu 22: Sự sáng tạo và linh hoạt của Đảng khi đề ra kế hoạch giải phóng hoàn toàn miền Nam thể hiện ở chỗ

- A. quyết định chuyển sang tiến công chiến lược trên toàn miền Nam.
- B. đề ra kế hoạch giải phóng hoàn toàn miền Nam trong 2 năm.
- C. quyết định giải phóng miền Nam trước tháng 5 năm 1975.
- D. tranh thủ thời cơ, tiến công thần tốc để đỡ thiệt hại về người và của cho nhân dân.

Câu 23: Từ sự thắng lợi của cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước. Ngày nay, thế hệ thanh niên cần phải duy trì và phát huy truyền thống nào của dân tộc?

- A. Truyền thống anh hùng.
- B. Truyền thống yêu nước, đoàn kết.
- C. Truyền thống cần cù.
- D. Truyền thống đấu tranh bất khuất.

Câu 24: Hình ảnh sau thể hiện sự kiện nào?

- A. Xe tăng của quân ta tiến vào Đà Nẵng 29/03/1975.
- B. Xe tăng của quân ta tiến vào Dinh Độc Lập ngày 30/04/1975.
- C. Xe tăng của quân ta tiến vào Sài Gòn ngày 30/04/1975.
- D. Xe tăng của quân ta tiến vào Gia Định ngày 30/04/1975.

Câu 25: Ngày 24 tháng 03 năm 1975 đánh dấu sự kiện gì?

- A. Chiến dịch Hồ Chí Minh toàn thắng.
- B. Giải phóng Huế.
- C. Giải phóng Tây Nguyên.
- D. Giải phóng Đà Nẵng.

Câu 26: Cuộc Tổng tiến công và nổi dậy Xuân 1975 trải qua 3 chiến dịch lớn là

- A. Hồ Chí Minh, Tây Nguyên, Huế - Đà Nẵng.
- B. Tây Nguyên, Huế - Đà Nẵng, Hồ Chí Minh.
- C. Huế - Đà Nẵng, Tây Nguyên, Hồ Chí Minh.
- D. Tây Nguyên, Hồ Chí Minh, Huế - Đà Nẵng.

Câu 27: Hướng tiến công chủ yếu của ta trong năm 1975 là

- A. Quảng Trị.
- B. Huế.
- C. Đông Nam Bộ.
- D. Tây Nguyên.

Câu 28: Vì sao nói cuộc kháng chiến chống Mỹ của nhân dân ta là một cuộc đọ sức đầu lịch sử?

- A. Vì đây là cuộc đấu tranh của một dân tộc nhược tiểu chống lại một đế quốc số một thế giới.
- B. Vì đây là một cuộc chiến tranh xâm lược, phi nghĩa đứng về phía Mỹ - một đại diện cho chủ nghĩa đế quốc.
- C. Vì đây là một cuộc chiến phản ánh tập trung những mâu thuẫn cơ bản của thời đại.
- D. Vì đây là một cuộc chiến tranh chống chủ nghĩa thực dân mới của Mỹ, thực hiện giải phóng dân tộc, thống nhất đất nước đầu tiên giành thắng lợi.